

Sygn. akt III AUa 768/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Maria Pierzycka - Pająk
Sędziowie	SSA Ewelina Kocurek - Grabowska (spr.) SSO del. Beata Torbus
Protokolant	Magdalena Bezak

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2018r. w Katowicach

sprawy z odwołania H. B. (H. B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

z dnia 21 lutego 2018r. sygn. akt IV U 1429/17

oddala apelację.

/-/SSO del. B.Torbus /-/SSA M.Pierzycka-Pająk /-/SSA E.Kocurek-Grabowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 768/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 września 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu H. B. przyznania prawa do emerytury, z uwagi na brak 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 roku.

W odwołaniu H. B. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji

i przyznanie prawa do emerytury podnosząc, iż na wszystkie zakwestionowane przez organ rentowy okresy przedłożył stosowne świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawione przez pracodawców. Wyjaśnił również, iż w okresie

od 26 listopada 1980 roku do 30 czerwca 1984 roku pracował jako kierowca komunikacji miejskiej (...). W pozostałych zaś nie uznanych okresach pracował jako monter instalacji i urządzeń wodno-kanalizacyjnych w głębokich wykopach.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w C. wniósł

o umorzenie postępowania w sprawie uznania okresu zatrudnienia od 26 listopada 1980 roku do 30 czerwca 1984 roku za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach, albowiem okres ten ostatecznie uznany został za pracę w szczególnych warunkach.

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2018 roku Sąd Okręgowy w Częstochowie zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu H. B. prawo do emerytury, poczynając od 29 sierpnia 2017 roku.

Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o akta rentowe, akta osobowe ubezpieczonego z Przedsiębiorstwa Budowlano- (...) w C.

oraz z (...) Sp. z o.o., zeznania świadka M. Z., wyjaśnienia ubezpieczonego słuchanego w charakterze strony, że H. B., ur. (...), od 21 października 2013 roku do 19 marca 2014 roku pobierał świadczenia rehabilitacyjnego, a od dnia 20 marca 2014 roku nabył prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W dniu 29 sierpnia 2017 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury, domagając się nadto przekazania środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym (OFE) na dochody budżetu państwa.

Na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca wykazał staż emerytalny w wymiarze 24 lat, 3 miesięcy i 11 dni okresów składkowych oraz 9 miesięcy i 7 dni okresów nieskładkowych.

Dalej ustalił Sąd, że organ rentowy ostatecznie uznał ubezpieczonemu takie okresy pracy w szczególnych warunkach, jak:

- od 1 września 1975 roku do 24 października 1977 roku,

- od 7 listopada 1979 roku do 30 czerwca 1980 roku oraz

- od 26 listopada 1980 roku do 30 czerwca 1984 roku,

w łącznym wymiarze 6 lat, 4 miesięcy i 23 dni.

Dalej Sąd ustalił, że w okresie od 9 lipca 1984 roku do 30 września 1991 roku H. B. zatrudniony był w(...) S.A.

w C. na stanowisku montera instancji wodno-kanalizacyjnych w głębokich wykopach.

W tym czasie na kontraktach zagranicznych pracował:

- od 31 lipca 1989 roku do 25 stycznia 1990 roku - na terenie Niemiec,

- od 7 września 1990 roku do 22 października 1990 roku - na terenie Czech.

W powyższych okresach, jak ustalił Sąd, ubezpieczony pracował jako monter rurociągów na wysokości. W okresie zatrudnienia na terenie Niemiec zajmował się montażem rurociągów przemysłowych na terenie działających zakładów chemicznych. Z kolei w Czechach pracował przy budowie rurociągów technologicznych wewnątrz hal. Z urlopu bezpłatnego korzystał w okresie od 26 października 1990 roku do 4 listopada 1990 roku.

Odnosząc się do okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w C., Sąd ustalił, że ubezpieczony był zatrudniony w tym podmiocie w okresie od 1 października 1991 roku do 2 stycznia 2012 roku na stanowisku montera instalacji wodno-kanalizacyjnych.

Z ustaleń Sądu wynika, że w obu tych przedsiębiorstwach ubezpieczony (poza zatrudnieniem za granicą) zajmował się wyłącznie układaniem zewnętrznych instalacji wodno-kanalizacyjnych. Prace te wykonywane były stale i w pełnym wymiarze czasu w głębokich wykopach od 1,5 metra do 3,5 metra.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd przypomniał, że zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39, 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W myśl art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym, niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (ust. 2).

Dalej Sąd dodał, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4) czyli przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.),

Odnosząc się z kolei do § 3 w/w rozporządzenia, Sąd wskazał, że do uzyskania prawa do emerytury wymagany jest dla mężczyzn okres zatrudnienia na dzień 1 stycznia 1991 roku w wymiarze 25 lat, wykonywanie prac w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat wymienionych w wykazie A i osiągnięcie wieku emerytalnego, wynoszącego dla mężczyzn 60 lat.

Również Sąd przypomniał, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, ustalali w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B (§ 1 ust. 2). Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (§ 2 wyżej powołanego rozporządzenia).

Sąd podkreślił, że w sprawie bezspornym jest, iż na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony wykazał wymagany 25-letni staż emerytalny, osiągnął wiek emerytalny 14 lipca 2017 roku, złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w OFE, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Spornym pozostało jedynie ustalenie, czy H. B. przepracował na ten dzień 15 lat w warunkach szczególnych.

Sąd zaakcentował, że ubezpieczony w celu wykazania brakującego okresu pracy w szczególnych warunkach przedłożył świadectwa pracy w warunkach szczególnych z (...) S.A. w C. oraz z Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o., potwierdzające jego pracę od 9 lipca 1984 roku do 30 września 1991 roku oraz od 1 października 1991 roku do 2 stycznia 2012 roku przy pracach wodno-kanalizacyjnych w głębokich wykopach, będąc zatrudnionym na stanowisku montera instalacji i urządzeń wodno-kanalizacyjnych.

Organ rentowy odmówił uznania powyższych okresów, z uwagi na niezgodność zajmowanych stanowisk z resortowym wykazem stanowisk.

W tym momencie Sąd podkreślił, że okresy pracy w warunkach szczególnych wskazane w powołanym wyżej rozporządzeniu w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przez zainteresowanego przed Sądem wszelkimi środkami dowodowymi, a przewidzianymi przez Kodeks postępowania cywilnego, a w szczególności dokumentami z osobowych akt pracowniczych, zeznaniami świadków, przesłuchaniem stron. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków przed organem rentowym nie jest dopuszczalne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85, Lex nr 14635, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 roku, III UZP48/84, Lex nr 14630, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku, III UZP 6/84, Lex nr 14625).

Odnosząc się do zarządzeń resortowych, Sąd wskazał, że zawierają one uściślenia dokonane w innym okresie przez właściwych ministrów, polegające na ustaleniu wykazów stanowisk, tym samym, powołane w świadectwach wykonywania prac w warunkach szczególnych zakwestionowanych przez organ rentowy, nie mają wartości normatywnych, lecz jedynie informacyjną.

W konsekwencji, w opinii Sądu, o spełnieniu przesłanki „praca w szczególnych warunkach” przesądza wykonywanie pracy wymienionej w załącznikach A i B do rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku, które stanowią integralną część rozporządzenia, jako aktu wykonawczego, niezależnie od tego, w jakim zakładzie praca taka była (lub jest) wykonywana.” (por. glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 1999 roku, III RN 25/99, T. Bińczyckiej-Majewskiej

OSP 2002/4/48 t. 2).

Zdaniem Sądu, ubezpieczony wykazał, iż pracował w warunkach szczególnych przez wymagany okres 15 lat.

Sąd podniósł, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym z akt osobowych wynika, iż ubezpieczony zarówno w (...) S.A. (uprzednio Przedsiębiorstwo Budowlano- (...) w C.), jak i w Przedsiębiorstwie (...) (...) Sp. z o.o., wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu roboty wodno-kanalizacyjne i prace przy budowie rurociągów w głębokich wykopach, tj. prace wymienione w wykazie A, dział V, poz. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku nr 8, poz. 43 ze zm.).

Sąd za wiarygodne uznał wyjaśnienia odwołującego, jak i zeznania świadka. M. Z. potwierdził, iż w całym spornym okresie ubezpieczony pracował wyłącznie przy instalacjach zewnętrznych, których montaż wiązał się z pracą w głębokich wykopach. Prace przy montażu rurociągów wodnych odbywały się bowiem na głębokości około 1,5 metra, zaś kanalizacyjnych - na głębokości poniżej 3 metrów.

Sąd zaznaczył, iż wprawdzie świadek pracował wspólnie z odwołującym dopiero od 2000 roku, jednakże wskazywał, iż ubezpieczony w charakterze montera zewnętrznych instalacji wodno-kanalizacyjnych pracował już dużo wcześniej. Odwołujący specjalizował się bowiem w montażu tego typu instalacji. Dodał również, iż w spółce obowiązywał podział pracowników na tych pracujących na zewnątrz budynków i na tych zatrudnionych przy instalacjach wewnętrznych. W takiej sytuacji nie budziło wątpliwości Sądu, iż ubezpieczony mógł wykonywać wyłącznie prace w głębokich wykopach przy montażu zewnętrznych instalacji wodno-kanalizacyjnych.

Uwzględnienie spornych okresów (z wyłączeniem okresów pracy na kontrakcie zagranicznym) do już zaliczonych przez organ rentowy okresów, dało w ocenie Sądu H. B. wymagany 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Z tego też względu, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia złożenia wniosku, tj. od 29 sierpnia 2017 roku.

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie:

1. prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i dokonanie jego oceny w sposób dowolny, skutkujący przyjęciem, że odwołujący spełnia warunki do przyznania emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach,

a w konsekwencji naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego, tj. art. 184 w związku z art. 32 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 roku, poz. 1383 - zwanej dalej w treści pisma ustawą emerytalną) w zw. z § 4 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43), poprzez niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że ubezpieczony legitymuje się 15-letnim okresem wykonywania pracy w szczególnych warunkach, a tym samym, spełnia wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury.

Wskazując na wyżej podane zarzuty apelacji, wniesiono o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ubezpieczonego oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Zdaniem skarżącego, w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, ubezpieczony nie wykazał, że legitymuje się stażem pracy w warunkach szczególnych wynoszącym co najmniej 15 lat.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że nie zgadza się z powołanym rozstrzygnięciem Sądu I instancji oraz argumentacją zawartą w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia.

W ocenie skarżącego, dowody zgromadzone w sprawie nie potwierdzają, aby w spornych okresach, wykonując pracę montera instalacji wodno-kanalizacyjnej, ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w warunkach szczególnych wymienione w wykazie A działu V pod poz. 1, tj. przy wykonywaniu prac w głębokich wykopach.

Podkreślono, że z dokonanych ustaleń faktycznych wynika, że w spornym okresie ubezpieczony pracował na zewnątrz budynków przy wykonywaniu instalacji sanitarnych - instalacji wodociągowych, burzowych i gazowych oraz przy budowie - układaniu sieci wodociągowych, kanalizacyjnych oraz burzowych. Ubezpieczony układał w wykopach rury żeliwne, betonowe, kamionkowe, azbestowe. Rury instalacji kanalizacyjnej i burzowej były najczęściej kładzione w wykopach o głębokości do 3 m. Układanie rur instalacji wodnej odbywało się w wykopach do 1,5 m głębokości.

W ocenie skarżącego, do przyznania wnioskowanego świadczenia niewystarczającym jest wykonywanie ogólnych robót wodno-kanalizacyjnych, koniecznym jest wykonywanie robót wodno-kanalizacyjnych w głębokich wykopach.

W opinii apelującego, definicji „głębokich wykopów” należy szukać w licznych opracowaniach, między innymi w „Geotechnice” z 1987 roku prof. Zenona Wiłuna (inżyniera budownictwa lądowego, specjalisty z zakresu geotechniki), czy też w Zeszytach Instytutu Techniki Budowlanej ITB nr 427/2007: „Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych” część A „Roboty ziemne i budowlane”.

Według przedstawionej literatury, wykopy pod względem ich głębokości dzieli się na:

1. wykopy płytkie - o głębokości mniejszej, niż 1 metr,
2. wykopy średnie - o głębokości od 1 do 3 metrów,
3. wykopy głębokie - o głębokości przekraczającej 3 metry.

W tych okolicznościach, zdaniem skarżącego, Sąd Okręgowy błędnie doszedł do przekonania, że sporny okres może być zaliczony ubezpieczonemu do stażu pracy w szczególnych warunkach, skoro robót wodno-kanalizacyjnych w głębokich wykopach ubezpieczony nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Według apelującego, skoro ubezpieczony pracował w wykopach o głębokości do 3 m, to w żadnym razie nie można przyjąć, że tego rodzaju praca była pracą w warunkach szczególnych, w rozumieniu przepisów rozporządzenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

Spór w rozpatrywanym przypadku dotyczy uprawnień H. B. do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, wywodzonym z faktu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Spośród przewidzianych, prawidłowo powołanych przez Sąd I instancji, jako podstawa rozstrzygnięcia, przepisami art. 184 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną, w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.) przesłanek wymaganych do nabycia przedmiotowego świadczenia, spornym pozostawało jedynie legitymowanie się przez ubezpieczonego wymaganym 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, przypadającym do dnia wejścia w życie powołanej ustawy, tj. do dnia 1 stycznia 1999 roku.

W rozpatrywanej sprawie kluczowe znaczenie miało ustalenie, czy ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych w Przedsiębiorstwie Budowlano- (...) w C. od 9 lipca 1984 roku do 30 września 1991 roku oraz od 1 października 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego, z zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że w całym okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlano- (...) w C. z wyłączeniem okresu pracy na kontraktach zagranicznych, ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych. W całym powyższym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał on bowiem wyłącznie prace wodno-kanalizacyjne i przy budowie rurociągów w głębokich wykopach, wymienione w dziale V, poz. 1 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku nr 8, poz. 43 ze zm.).

Powyższa konstatacja Sądu Okręgowego zasługuje na aprobatę również w ocenie Sądu Apelacyjnego, w szczególności, że znalazła swoje potwierdzenie w aktach osobowych ubezpieczonego, w tym w wydanych świadectwach wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Zresztą również skarżący w swojej apelacji nie podważa faktu wykonywania przez ubezpieczonego pracy na zewnątrz budynków przy zakładaniu instalacji sanitarnych - instalacji wodociągowych, burzowych i gazowych oraz przy budowie - układaniu sieci wodociągowych, kanalizacyjnych oraz burzowych.

Równocześnie jednak organ rentowy w swojej apelacji sprzeciwia się zaliczeniu powyższych prac do prac wykonywanych w warunkach szczególnych z uwagi na niespełnienie przez ubezpieczonego warunku pracy w głębokich wykopach, albowiem prace wodnokanalizacyjne ubezpieczony wykonywał w wykopach o różnej głębokości, gdy tymczasem w opinii apelującego, głębokie wykopy, to jedynie te, których głębokość przekracza 3 metry.

Taka wykładnia przepisów działu V poz. 1 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, w opinii Sądu Apelacyjnego, wydaje się nieuprawniona. Wskazana pozycja rozporządzenia określa jako prace w warunkach szczególnych używając sformułowania „prace wodnokanalizacyjne i przy budowie rurociągów w głębokich wykopach”, nie wskazując jaka głębokość wykopów decyduje o uznaniu ich za głębokie.

Z niekwestionowanych ustaleń faktycznych wynika, że ubezpieczony w spornym okresie wykonywał prace na stanowiskach montera instalacji sanitarnych, wodnokanalizacyjnych, instalatora oraz montera wodnokanalizacyjnego. Prace te wykonywane były na różnej głębokości, od 1,5 m do 3 m, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i polegały na układaniu rurociągów w głębokich wykopach. Tak więc

ubezpieczony pracował na stanowisku wymienionym w dziale V pkt 1 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, określanych jako „roboty wodno-kanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach”.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, brak podstaw prawnych do stosowania w celu dookreślenia sformułowania „głębokie wykopy” zawartego w rozporządzeniu, definicji „głębokich wykopów” zawartych w „Geotechnice” z 1987 roku prof. Zenona Wiłuna (inżyniera budownictwa lądowego, specjalisty z zakresu geotechniki) oraz Zeszytach Instytutu Techniki Budowlanej ITB nr 427/2007: „Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych” część A „Roboty ziemne i budowlane”, według których wykopy głębokie, to tylko te o głębokości przekraczającej 3 metry.

Te definicje zostały ustanowione dla innych celów i nie mogą wprost być stosowane w sprawach ubezpieczeniowych. Gdyby zaś wolą ustawodawcy było uzależnienie zakwalifikowania prac do warunków szczególnych od głębokości wykopów, w których prace wodno-kanalizacyjne były wykonywane - niewątpliwie znalazłoby to odzwierciedlenie w treści samych przepisów. Wobec zaś braku takiego wskazania - nieuprawnione jest różnicowanie charakteru wykonywanych prac ze względu na głębokość wykopów, na tle przepisów rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku.

Jak wynika z materiału dowodowego, ubezpieczony pracował w wykopach o zróżnicowanej głębokości, jednak w każdym z nich występowały takie same szczególne warunki, jak zimno, ograniczona przestrzeń, ograniczony dostęp tlenu, często woda i grząskie podłoże. Praca odbywała się przez cały rok, a więc w zmiennej temperaturze, podczas deszczu, opadów śniegu, czy też w trakcie upałów.

Prace w głębokich wykopach ubezpieczony wykonywał w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlano- (...) w C.

od 9 lipca 1984 roku do 30 września 1991 roku oraz od 1 października 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku. Uwzględnienie powyższego okresu do stażu szczególnego skutkuje uznaniem, że ubezpieczony spełnił ostatnią przesłankę warunkującą nabycie prawa do emerytury.

Z tych też przyczyn, zarzuty apelacji nie mogły zostać uwzględnione, a to spowodowało oddalenie apelacji, z mocy art. 385 k.p.c.

/-/SSO del. B.Torbus /-/SSA M.Pierzycka-Pajak /-/SSA E.Kocurek-Grabowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR